

Velja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . „ 42—
četrt leta . . . „ 21—
za mesec . . . „ 7—

za inozemstvo:

celo leto naprej K 95—
pol leta . . . „ 50—
četrt leta . . . „ 26—
za mesec . . . „ 8—

Jugoslavija

Licijalna knjižnica

Na pismene naročbe
brez pošiljave denarja
ne moremo ozirati.

Ali naj pošljajo
Lj. naročnino
po nakaznici.

Oglasi se računajo po
porabljenem prostoru in
sicer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 v, za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu števil. 19. Telefon
števil. 360. — Upravništvo je na Marijinem trgu
števil. 8. — Telefon števil. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali namaka. — Dopisni
naj se frankirajo. — Rokopis se ne vračajo.

Dr. R. Vi. Dijaško-begunsko vprašanje.

Begunsko vprašanje samo na sebi je še precej zamotana stvar; vsak se ga nekako boji dotakniti. Je res, da je temu krivo tudi dejstvo, da ni bilo dosedaj enotne organizacije. Pa tudi to je žalostna resnica, da se nas begunce smatra za nepotrebno zlo, ki pa je včasih vendarle uporabljivo. No, ako se otvori v nedeljo enotna begunska organizacija, bo stvari gotovo mnogo pomagalo.

Posebna vprašanja v begunskem vprašanju tvorijo vprašanje beguncev, dijakov.

Ne smemo pozabiti na žalostno dejstvo, da ima naša država precej malo smisla za splošno dijaško vprašanje, in če se v hitu pomisli, da nimamo dijakov beguncev sploh nikakih sredstev, potem stojimo pred vprašanjem, kaj bo z dijaki begunci.

Visokošolci-begunci so si v tem oziru vendarle nekaj sami pomagali: ustvarili so si močno organizacijo, ki je ne bode mogla in tudi ne smela nobena vlada ignorirati. To »udruženje« prido delo in je doseglo že nekaj uspehov; toda, to delo je komaj pričetno in naloge, ki jih čakajo, so še velike. Naša centralna vlada v Beogradu je prva poklicana, da jim gre na roko in jih podpira. Saj je to le njena korist, da dobi naraščajo, da dobi inteligenco.

Mnogo bolj težavno je vprašanje srednješolcev-begunccev. V zasedenem ozemlju se letos — po došli poročili — baje otvorila 2 slov. srednji šoli v Idriji: realna in pa 3 razredi gimnazije. To je vse kar dobi naš narod v toliko hvalisani »kulturni« Italiji.

Kam naj torej — gredo naši dijaki svoje študije nadaljevat ozioroma pričet. Mar-li v Italijanske šole?

Ako stariši nočejo pošiljati svojih otrok v Italijanske šole, se morejo pač odločiti, bodisi poslati jih v Ju-

goslavijo ali pa sploh nikamor, gotovo pa ni mnogo naših ljudi, ki bi jih lahko vzdrževali na lastne stroške, ako ti pridejo sem.

In kako je tu preskrbljeno za te dijake? No, prav gotovo ne najbolje in kakor bi bilo pričakovati. Je res, da se je v nekaterih mestih dobilo nekaj stanovanj in hrane; toda tega je veliko premalo. Prosilo se je na vseh krajih, od veliko krajev pa je prišel nepovoljen odgovor. Saj za begunce se vedno najdejo izgovori! Kako lahko bi bilo najti dovolj izpraznjenih nemških zavodov in drugih poslopij, koder bi lahko nastanili naše dijake!

In kar je glavno: sredstev ni!

Da bi se dijaki-srednješolci sami združili v organizacijo, to je izključeno. Prvič je to po šolskih zakonih prepovedano in drugič — naj mi tovariši srednješolci oprostite — so tudi še premladi za take organizacije.

Pri vprašanju dijakov-begunccev pride v prvi vrsti v poštev tolikrat omenjeni vladni kredit. Ali je vlada ta kredit dovolila ali ne, ni povsem jasno iz došlih brzojavov v časopisju in je-li ta kredit — ako je dovoljen — namenjen samo visokošolcem, ali tudi srednješolcem, tudi ni gotovo. Torej tu treba enkrat jasnosti.

V drugi vrsti pa pridejo v poštev privatna sredstva bolj rečeno dijaško podporno društvo. Ali naj se to ustanovi, o tem menda ni treba še posebej debatirati. Ustanoviti se mora in to čim prej tako, da bo našim dijakom, kadar pridejo sem, mogoče takoj podeliti podporo. Pri današnjih razmerah ne sme biti fond tega podpornega društva tako majhen, da bi bila mogoča le enkratna podpora, ampak sredstva morajo biti dovolj visoka, da zadostujejo, dokler se razmere ne razjasnijo.

Ne zahtevamo od nikogar miloščine, ako pa podpira narod svoj naraščajo, povzdiguje samega sebe in vrši eno svojih največjih nalog. Gotovo bo vsak proti temu, da bi si sami vzgajali poturice!

Mislili smo vedno, da smo en

narod, da smo eni ali prebivamo tu v Jugoslaviji ali pa v zasedenem ozemlju; zato tudi pričakujemo, da Vi v svobodni Jugoslaviji smatrate nas iz zasedenega ozemlja za svoje, česar žal danes ne moremo potrditi.

Ako pride naša mladina iz zasedenega ozemlja, pričakuje, da jo sprejmete z odprtimi rokami. Hoče se tu navžiti svobodnega zraka in svobodnega duha; spoznati hoče svoj narod in da jo od njega ne ločijo nobene meje, četudi jih določi bog ve koliko pariških konferenc.

Mi pa, čeravno smo doživeli že mnogo razočaranj, še vedno ne obupujemo. Kot večni »optimisti« in »idealisti« pričakujemo od svojega naroda, da sprejme preganjano dečo kot svojo dečo — kar mu je in mora biti v resnici.

In ako doraste naša mladina, bo gotovo hvaležna svoji domovini, da jo je sprejela v najhujšem času, državi pa postane najmočnejša opora.

Zato ne odganjajte mladine od sebe, ne zapirajte ji vrata!

Težak je naš notranji in zunanje-politični položaj, toda z malo dobre volje se marsikaj doseže!

Vsak naj stori svojo dolžnost, vlada, narod, potem pokažemo celemu svetu, da nismo mi oni barbari, ampak oni, ki tako kričavo razkazujejo svojo »kulturo«!

Iz laške sužnosti.

Goriška begunka nam je izročila zanimivo pismo svojih bratov, ki so jih Italijani 24. aprila internirali. Pismo, ki ga je vhitopil neki gospod preko nemške Avstrije, pravi med drugim: Iz veronskega pekla, kjer sva bila v začetku zaprta, so nas dne 5. sept. odpeljali, a ne domov, ampak v Gardolo blizu Tridenta, kjer sva še danes in ostaneva ne vem do kdaj. V Veroni sva dobila tri komade Tvoje pošte, potem nič več. Odpisala sva Ti večkrat, a najbrže nisi prejela nič. Rada bi vedela kaj o razmerah v Jugoslaviji. Pa za enkrat je treba opustiti take radovednosti, ker smo v vsakem oziru še mnogo predalet.

Pomisli draga sestra, kako so nas spravili od doma ti p. i. italijanski, in za koliko časa! Veš, ako bi se sedaj srečali z gospodom majorjem Fregossi, ne vem kako bi se razšli. Tu nas je tačas kakih 25 bivših častnikov ki smo inštruirani posebej, in kakih 150 drugih, vsi iz Venezije Giulie. Z Goriškega in Trsta nas je le malo, po večini so iz Opadje, Istre, Dalmacije. Smo sami Jugoslovani, ker druge narodnosti so že poslali domov. Smo zelo nevarni ljudje, kar pričajo naši opisi v dokumentih, na primer: Anton in Franc Sever, nevarna, sumljiva ustaša in agenta za Jugoslavijo, ter velika nasprotnika naše stvari. Vidiš in tako ima vsak, več ali manj dolg in lep naslov. — Tu še gre, a o razmerah v Veroni niti ne pišem, ker bi ti bilo pregrozno slišati, kaj delajo »Lahi« s tvojima bratoma. Niti v Afriki ne dobiš slabših in neumnih ljudi. — Kaj bo z ubogo našo Goriško? — Tu čitamo vsak dan, a samo italijanske časopise. — Zadnje dni so nam začeli dajati upanje, da odidemo najkasneje v osmih dneh v Trst. — Pa kaj! Dokler ne izstopimo v Trstu iz vlaka, ne verujeva nič. — Mogoče pa nas vendar odpuste iz te sužnosti. — Ah, kako bi se zveselila, ko bi zagledala še enkrat zlato prostost. — O, kako srečna si, draga sestra, ker uživaš ljubo prostost mlade Jugoslavije, za katero morava midva že pol leta toliko trpeti. — Ampak plačilo dobe Italijani za vse to. — Njihova usoda (Italije) je že zapečatená. — Nakopali so si sovraštvo celega sveta, ugleda nimajo nikjer na svetu. — Po deželi in v mestih so stavke na dnevnem redu. — Množice delavcev brez posla. — Najbolje določijo kaj je Italija — z besedami: »Kup gnoja in na sredi — banderce«. — V resnici ni nič boljšega, ampak ta sodba je še dovolj mila. Z doma pišejo redko, ker so mislili in upali da prideva domov. — Ko sva bila še v Veroni, naju je mama prišla obiskat, a je nisva smela videti, niti od daleč. — Misliiva si, kako težkim srcem je uboga mamica, sirota, šla nazaj. — Da, prinesil so mir in srečo v deželo.

A. P. Iz Prekmurja.

(Potni spomini.)

(Dalje.)

Železnice.

Železniški problem spada med najbolj pereča in najnujnejša vprašanja našega Prekmurja. Madžarska politika je seveda skrbela samo za zvezo v smeri proti Budimpešti, vse drugo je zanemarljivo ali pa delo naravnost ovirala. Tako je danes Prekmurje brez zveze z ostalo Jugoslavijo. Od Murske Sobote proti severu vodi sicer normalna, dobro zgrajena železnica, ki pa danes ne funkcijonira več, ker je le ena v nekaj vagonov. V prvih dneh okupacije, ko ni bilo pravega reda, so ljudje razbili in odnesli vse, kar se je dalo, tako da je treba vse na novo urediti. Za pokrajino izredne važnosti je, da se to stori čim prej in da se železnica zveže s progo Spilje-Ljutomer. To bi ne bilo tako težavno, ker je teren zelo ugoden in bi delal težkoče samo most čez Muro. Našo brezdelnost na tem polju madžarske agitacije spretno izrabljajo, češ, še pod boljševiki je železnica vozila, zdaj pa ne. Skrajni čas je, da posvečata Ljubljana in Beograd prekmurskim zadevam več pozornosti in jih ne bagatelizirata, kakor je bilo to doslej.

Šolstvo.

Prekmurško šolstvo je cel Babilon, da se je težko spoznati. Država je v večjih krajih odprla svoje šole, seveda čisto madžarske, z učitelji, ki niso znali besedice slovensko. Zgradila jim je krasne palače, otrokom obljubljala vse mogoče udobnosti, jim jih precej rez dala in na ta način zvalila v nje lepo število otrok, ki so jih zapuščali seveda kot hudi madžaroni. Z večino državnih šol je bil združen tudi otroški vrtec, tako da se je začelo odnarođevanje že pri otrocih, ki so komaj shodili. Vseh državnih šol v Prekmurju je bilo za časa našega prihoda 17.

Poleg državnih so imeli Prekmurci še občinske in cerkvene šole, ki pa so bile mnogo bolj zanemarjene in jim je tudi vlada stavila vse možne ovire. Poučevalo se je tudi na teh v madžarščini, vendar pa so bili učitelji po večini domačini, ki so lahko z otroci

govorili tudi v materinščini. Učitelje na občinskih šolah so volili občani sami; plačevali so jih deloma v denarju, deloma v naravnih prispevkih; gmočno in socialno stanje teh učiteljev je bilo vsled tega precej slabo. Cerkevne šole so vzdrževale verske občine, učitelj pa je moral zato opravljati poleg svoje službe tudi službo organista ali pri protestantskih kantorja. Cerkvenih in občinskih šol je imelo Prekmurje okrog 40.

Šolsko vprašanje bo treba torej skoraj popolnoma preurediti. Državne šole bo treba razširiti in pomnožiti, cerkvene in občinske pa čim prej podžaviti. Samcumevno mora biti učni jezik slovenski in to pismeno slovenščina. Prav nikake potrebe in nikakega vzroka ni, da bi uvažali v šole prekmurški dialekt. Ljudje popolnoma razumevajo pismeno slovenščino, ki jim pri šolskem pouku ne bo delala prav nič večjih težav, kakor bi jim »prekmurščina«. Ako je res, da spisujejo nekateri gospodje učne knjige v tem dialektu, je to nesmisel. Vlada si lahko z mirnim srcem prihrani trud in stroške.

Cerkvene razmere.

Prebivalstvo je deloma katoliško, deloma protestantsko, deloma židovsko. Duhovništvo je pri eni kot drugi kategoriji po ogromni večini madžarsko ali vsaj madžaronsko. Nalefel pa sem tudi na častne izjeme, to celo pri protestantskih. Žal so le redke; drugi pa tirajo v svojem šovinizmu proti našim uradom pravo pasivno rezistenco. Tako jih n. pr. murskosobotski dekan noče prav nič podpirati, češ da je njegova naloga samo »duše ščititi« in da je za njega merodajen samo njegov škof, ki pa je nekje v Magyar-ozsag u. Niti pomirjevalno ni hotel vplivati na ljudi v prvih dneh razburjanja. Dolnolendavski dekan pa sploh ne razume besedice slovenščine. Zavedni Slovenci med katoliško duhovščino so bili menda samo oba Kieklja, Kuhar in Lejko.

V teku je že akcija, da se Prekmurje odcepi od dosedanj madžarske škofije in se začasno osnuje v Murski Soboti generalni vikarijat; polagoma pa bo treba misliti na priklonjenje k mariborski škofiji.

(Konec jutri.)

Zmede v Italiji.

Varnostne odredbe. Ldu. Rim, 9. oktobra. »Gazzetta Ufficiale« priobčuje naslednji dekret: Do proglašenja miru je prepovedano razširjanje vesti in objav, ki so nevarne za narodno obrambo in za mednarodno razmerje Italije. Prepovedana je tudi vsaka objava, ki vsebuje žalitev ali sramotitev armade in mornarice.

Italija ratificirala mir. pogodbo. Ldu. Trst, 8. oktobra. Italijanski kralj je podpisal dne 6. t. m. oba odloka, s katerima se ratificirata mirovna pogodba med Italijo in Nemčijo in mir. pogodba med Italijo in Nem. Avstrijo.

Za ustanovitev proletarske diktature. Lugano, 9. oktobra. Po burni sklepni seji so udeleženci zborovanja italijanskih socialistov v Bologni včeraj z 48.000 proti 18.000 glasovom sprejeli maksimalni program. Ta program zahteva nasilno ustanovitev proletarske diktature delavskih in vojaških svetov kot sredstvo za doseg komunističnega gospodarstva.

Boj za jadransko obalo.

D'Annunzijeve letaki. »Narodna Politika« piše: Letaki, ki jih je D'Annunzio izdal iz hrvaški narod, so že tiskani v hrvaškem jeziku in jih bodo te dni D'Annunzijeve aeroplani metali po raznih krajih Hrvatske. Reški D'Annunzijeve računajo na siguren uspeh teh letakov.

Reške ljudske šole. Predvčerajšnjem se je začel na reških ljudskih šolah reden pouk. Iz neke šole se je slišalo popevanje: »Contra la Jugoslavia noi vogliamo andar. (Proti Jugoslaviji hočemo iti.)«

D'Annunzio pojde. Ldu. Trst, 8. okt. »Corriere d'Italia« piše o reškem problemu: »Smatra se za verjetno, da se bo profizakonič čin, ki so ga izvršile na Reki prostovoljske čete, v kratkem spravil v pravi tir s tem, da bodo legionarje D'Annunzia zamenjale v sedbi Reke redne čete pod poveljstvom generala Badoglija. General Badoglio bi prevzel Reko v svojo oblast in izjavil, da je storil to, ne da bi hotel kršiti pokorščino napram mirovni konferenci, čija končnoveljavnost rešitev jadranskega vprašanja bo na vsak način obveljala. Diplomacija in vse udeležene vlade si prizadevajo najti to rešitev.

Ameriške grožnje. Ldu. Trst, 8. okt. »Associated Press« poroča iz Washingtona, da vlada marljivo proučuje način, kako bi napravila konec nedanjemu položju v Adriji in v drugih delih Evrope, kjer se pojavljajo nacionalistični spori, ki so v veliko škodo za ugled mirovnega kongresa in ki pretijo uničiti odločbe, sklenjene na podlagi sedaj ustanovljenih principov, katerih se ne more več ovreči. »Associated Press« dostavlja, da bi vlada Zedinjenih držav, če jadransko vprašanje ne bo rešeno v par dneh, bila prisiljena, ustaviti za hip vsako podporo, finančno ali pa drugo, evropskim državam, ki bi se ne hotele pokoriti.

Strahovlada na Reki.

Zagrebske »Novosti« prinašajo zanimivo sliko današnjega življenja na Reki, na Sušaku in v okolici. Poveljnik d'Annunzio je na Sušaku vstavil edini jugoslovanski list in onemogočil delo vsem našim kulturnim in prosvetnim institucijam. Toda s tem še ni povedano vse. Na Reki niso v nevarnosti le jugoslovanske glave, temveč tudi jugoslovansko imetje. Italijanska vojska vdira v stanovanja naših ljudi, pleni, krade, ruši in uničuje vse, kar ji pride pod roko. Z izgovorom, da morajo izvesti preiskavo, so vdrl vojak v stanovanja jugoslovanov Frankovića in Frančiča in brata Mateljanov in odnesli od tam mnogo dragocenih predmetov in denarja. Na Sušaku so Italijani nasilno odprli neko jugoslovansko brvnico in odnesli iz nje vse predmete, ki so imeli kakšno vrednost. Naslednjega dne je našel lastnik vrata pravilno zaprta, toda brvnica je bila — prazna. Hotel »Continental« na

Sušaku je oplenjen, pohištvo je deloma razdejano, povečini pa odnešeno.

Po političnem mišljenju se Rečani delijo v 3 glavne skupine: v Italijane, ki zahtevajo aneksijo Reke od strani Italije, v take, ki se zadovoljujejo z reško avtonomijo, in Jugoslovane, ki živijo na Reki kot srednjeveški sužnji. Naši ljudje se ne smejo pokazati na ulici; Italijani delijo živila svojim pristajem, na Jugoslovane se malo ali nič ne ozirajo. Cene živilom so naravnost bajeslovne: kg mesa stane okoli 80—100 K, kg moke 15—20 K, kg krompirja 10—12 K itd. Italijani pridejo do živil na lažji način, ker jih podpira »Consiglio nazionale«, Jugoslovani pa morajo plačevati zanje visoke svote.

Delo je v mestu ustavljeno. Nezaposlenih ljudi, ki po dnevi pohajajo po ulicah, je nad 18 tisoč; vsi ti so gladni, bosonogi in razcapani, brez sredstev in brez zaslужka. Poleg vseh nadlog so se začele pojavljati še kužne bolezni (difterija in škrlatica), na katerih umre zlasti mnogo otrok. Sredstev za kurjavo ni na razpolago, primanjkuje drv in premoga, in med prebivalstvom vlada radi tega velik strah, ki se mu ne more odoleti ni sam »Consiglio nazionale«.

Laška sodba o možnosti spopada z Italijo.

Ldu. Trst, 8. oktobra. Z ozirom na vesti o pretečem sporu med Italijo in Jugoslavijo razpravlja rimski list »La Tribuna« od 5. t. m. ter pravi med drugim: Eden glavnih razlogov negotovosti, kako naj bi se cenil sedanj položaj, je notranje razmerje v Srbiji in v drugih deželah. Jugoslavija, kjer so spori strank zelo ostri in nosijo kal nepričakovanih komplikacij v sebi. Polom avstrijske države in sprememba režima, nadalje gospodarske in moralne posledice vojne so omogočile, da v vsej Jugoslaviji vstajajo in se razpasejo temni elementi, politični pustolovci in politikaški balkanskega stila. Temu je dodati pomnjanje dejanskega ujedinitvenja v jugoslovanski državi, pomnjanje edinstva, ki je posledica različnosti plemen, tradicij in nacionalističnega individualizma Srbije. Ali prav radi tega smatramo pretiranim, celo neverjetnim, da bi se Jugoslovani odločili k odkritemu prelomu z Italijo. K večjem bi upoštevali možnost kake izolirane vojaške akcije, kake pustolovščine, ki pa bi seveda lahko imela kal večjih sporov v sebi. Logično mislimo, da Jugoslovani ne bi mogli za tako pustolovščino iskati preteze v reških dogodkih. Pohod Italijanov na Reko pod d'Annunzijem in položaj v mestu samem so premotili zaveznički in prepustili italijanski vladi, naj po najboljših močeh ukrene, in italijanska vlada je baš na tem, da ukrepa s taktom in s premislekom vse, kar je potrebno. Sicer pa je celo reško vprašanje, ves jadranski problem, še odvisen od konference. Zato manjka vsak povod in vsaka preteza za Jugoslavijo, kakor tudi za druge države, da bi intervenirale. Bodo li znali Jugoslovani premotiti s pravnega stališča ta položaj? Ali se bo posrečilo Jugoslaviji z ozirom na njen notranji položaj zagotoviti nadaljno ohranitev miru in ali se bo znala vzdržati, da ne bi motila dela konference, ki ni še dovršeno? Kaj je torej storiti, vprašuje k sklepu člankar. Moramo, zaključuje, ohraniti mirno kri ter biti previdni in čuvati, da iz male iskre ne nastane velik požar.

Wilson ozdravlja.

Ldu. Haag, 9. okt. »Nieuwe Courant« poroča iz Washingtona: Zdravnik za žive dr. Dercam je povodom govorice, da je predsednik Wilson umobolen, izjavil, da je Wilson čil in svež. Njegovo zdravstveno stanje se boljša.

Ldu. Washington, 9. oktobra. Po zadnjem zdravniškem izveščju se zdravstveno stanje predsednika Wilsona vidno boljša. Predsednik je baje izrazil željo, da bi se zopet posvetil državnim

poslom in dejal svojemu zdravniku, da je doba mirovanja zanj končana.

Pozdravi naše vlade. Ldu. Beograd, 9. okt. Minister za zunanje posle dr. Trumbić je postal kraljevskemu poslaniku v Washingtonu nastopno brzojavko: Izvolite zaprositi vlado republike, da obvesti predsednika Wilsona o naslednji adresi: Ves naš narod je doznal vest o bolezni predsednika Wilsona z največjim vznemirjenjem. Kot tolmač njegovih čustev pošilja ministrski svet kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev predsedniku Wilsonu najsimpatičnejše pozdrave in izraze najglobljega spoštovanja s toplo željo, da čimprej popolnoma okreva, da more nadaljevati in dovršiti svoje delo za ustvaritev pravičnega in trajnega miru. Hkrati smatra ministrski svet za svojo dolžnost, da izrazi predsedniku Wilsonu najudanejšo hvaležnost za vso pomoč, ki jo je nudil našemu narodu v njegovih gmotnih potrebah, kakor tudi v njegovih pravičnih zahtevah na mirovni konferenci.

Ministrska kriza.

Opozicijske zahteve. Ldu. Beograd, 9. oktobra. Opozicijski blok bi moral danes dopoldne izročiti svoj odgovor dr. Pavloviću. To pa se ni zgodilo ob določenem času, nego šele ob 16 ur. Vsebina odgovora je tajna. Govori se, da je opozicijski blok meč drugim pristal na to, da postane dr. Pavlović ministrski predsednik, a pod pogojem, da vstopijo v njegov kabinet vsi ministri, ki so bili na Trifkovićeve listi in da dobe iste porcije.

Seja demokratsko-socialističnega bloka. Ldu. Beograd, 9. oktobra. Danes popoldne je imela Demokratska zajednica sejo, na kateri se je razpravljalo o vprašanjih, ki so v zvezi z rešitvijo krize. Seje so se udeležili tudi socialistični ministri Korač, Kristan in Bukšić. Jutri bo imela Demokratska zajednica zopet sejo in bo sestavila odgovor na današnje noto opozicijskega bloka dr. Pavloviću.

Pavlović vrnil mandat. Ldu. Beograd, 10. oktobra. Davi ob polu enajstih je predsednik narodnega predstavništva in designirani ministrski predsednik dr. Draža Pavlović poročal regentu o odgovoru, ki ga je sprejel od opozicije in je ob tej priliki vrnil regentu mandat za sestavo vlade.

Pokret mlajših poslancev. Ldu. Beograd, 10. oktobra. Včeraj popoldne se je zbralo več mlajših članov narodnega predstavništva, ki tvorijo levico v posameznih klubih, in se posvetovalo, kako bi se dalo omogočiti približanje ustavotvornih strank v narodnem predstavništvu, zlasti radikalne stranke in Demokratske zajednice, da bi se omogočila rešitev ministrske krize, uspešno delo v parlamentu in kreпка državna politika do konstituante.

Jugoslavija.

Tihotapcem in tatovom proti smrti. Beograd, 9. okt. Vlada bo v kratkem izdala stroge odredbe proti tatvinam na železnici in tihotapjenju ob mejah. Za krivce bo uvedena smrtna kazen, ki jo bodo izrekala vojaška sodišča v Ljubljani, Zagrebu in Novem Sadu. Pravtako bodo ojačene obmejne straže.

Demobilizacija. Ldu. Beograd, 9. oktobra. V poslaniških krogih se govori, da se bo kmalu pričela demobilizacija starejših letnikov nekdanjega drugega poziva narodne vojske. Novi rekruti so popolnoma opremljeni; nadaljnje rekrutacije na novih pokrajinah so našle povsod prijazen odziv.

Izvoz našega žita. Od letošnje žetve bo izvozila naša država 40.000 vagonov žita, in sicer za zameno z drugim blagom v Avstrijo, Češko in Madžarsko 25 tisoč vagonov, v Grčijo 6500 vagonov, ostalo v zaveznike in nevtralne države.

Stoletnico rojstva Vatroslava Lisinskega, prvega hrvatskega kom-

ponista bodo proslavili v Zagrebu dne 25. in 26. t. m. na slovesen način.

Proti tujim podjetjem. Bosenska vlada je odredila, da bodo imele v vseh državnih podjetjih prednost ponudbe domačih ljudi, pa naj bi bile tudi za 5 odstotkov dražje, nego ponudbe tujih podjetij in tvrdk.

Razna poročila.

Meje poljske republike. Kakor poročajo pariške vesti, se je vrhovni svet glede vzhodne meje Poljske odločil za mejo kongresne Poljske iz leta 1815.

Budimpešta — centrala donavske plovo. Ldu. Budimpešta, 9. okt. Kakor doznava ogrski tiskovni urad od pristojne stranke, je izbral angleški admiral Troubridge Budimpešto za centralo plovo na Donavi.

Cesarja Viljema sreča in padec. Ldu. Berlin, 10. oktobra. Dne 10. okt. bi se imel v Berlinu v takozvani Sportni palači predstavljati film: »Cesarja Viljema sreča in padec«. Vrhovno poveljništvo je pa v soglasju z državnim ministrom za notranje stvari predstavo prepovedalo, ker se je moglo pričakovati z gotovostjo, da bi predstava dala povod za politične demonstracije in izgrede.

Maršal Foch — član akademije. Ldu. Pariz, 10. oktobra. »Echo de Paris« javlja, da je akademija sklenila sprejeti maršala Focha med svoje člane. (Sprejem v francosko akademijo znanosti in umetnosti je največja čast in najvišje odlikovanje kar jih more doseči Francoz. Op. ur.)

Beleške.

Ali deli vera naš narod? V »Obnovi« čitamo: »Pravili so: »Vera nas deli.« Jeli danes še kdo, ki tej besedi verjame? Poslušajte notranji glas svoje vesti vsi, ki iskreno šepetate Kristovo molitev, vi, ki klanjajoči se poveličujete Alaha; vi, svobodni misleci, ki se navdušujete z vero v duh človečanstva; vsi mistiki, ki ste izšli iz priznanih in nepriznanih religij in v duši obožavate nedosežno Tajno... Jeli resnica, da nas ta glas razdvaja? Povsod govori ta glas o ljubezni, o samoodrekanju, o nadi in o skupnem pomaganju in trpijenju. Ta klic so slišali in mu sledili vsi resnični duhovniki. Za primer so: Dosidej, Strossmayer i. dr. — Da, kadar cerkev postane zamazana halja, za katero se krije umazanost sebičnosti, tedaj takšna vera deli in razdvaja. Če so tudi cerkve v našem narodu morda bile kdaj takšne, danes niso več to. One so danes z narodom in za narod, morajo biti v službi narodnega ideala, drugače jih narod zavrne kot obrabljeno obleko. Zato lažejo oni, ki pravijo, da nas vera razdvaja. Kjerkoli je vera, nas miri in spaja.«

Škandalozen birokratizem.

V uradnem listu je bilo dne 8. marca 1919 razpisanih 42 mest sodnih slug. Za ta mesta smo prišli v prvi vrsti v poštev invalidi, kar nas je še poravnih. Rok za vložitev je bil do 15. aprila, a odgovora še do danes ni. Torej bode že 6. ber in reci še s t mesecev, kar čakamo na milost gospodov pri višji deželni sodnji. Med tem časom je bilo več primernih slug razpisanih za nas invalide, znabiti bi bil kdo od nas že preskrbljen, a čakali smo na ta mesta, sedaj pa, ko se bliža zima, smo na cesti brez službe. Ako se kdo od nas oglasi pri gospodih predsedništva in povpraša, kedaj bomo imenovani, nam rečejo, da prav kmalu, samo da se nas znebi. Gospoda, sedaj vendar ni več sodnih počitnic, na katere ste se tako dolgo izgovarjali.

Pred kratkim so se vršila imenovanja sodnikov. Prosimo sodno poverjenstvo in deželno vlado, da tudi za nas kaj ukrene, da bomo vsaj s 1. novembrom nameščeni, saj smo tudi mi ljudje in imamo tudi pravico do življenja.

Visokošolske podpore.

Za tekoče šolsko leto so se uredile kompetence za podeljevanje visokošolskih podpor sledeče:

Za podpiranje tehnikov vseh strok se je ustanovila upravna komisija tehniško-visokošolskih fondov, ki posluje pri poverjeništvu za javna dela. Medicinci bodo dobivali podpore od upravne komisije medicinskih fondov pri Zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro. Za dijake trgovskih strok je merodajna upravna komisija za prehodno gospodarstvo, oddelek za trgovino in obrt. Za podpore v svrhu študija na višjih kmetijskih, živinogospodarskih in gozdarstvenih šolah je pristojen fond za agronomski študij, ki ga upravlja Slov. kmetijska družba v Ljubljani.

Poverjeništvu za uk in bogastje bo odslej podeljevalo podpore le pravnikom, modroslovcem in dijakom, ki obiskujejo umetniške akademije in konzervatorije.

Dijaki naj se obračajo v podpornih zadevah na pristojna mesta, kamor je poverjeništvu za uk in bogastje odstopilo vse do sedaj pri njem vložene prošnje za podpore.

Dnevne vesti.

d Za ravnatelja gimnazije v Murski Soboti je imenovan profesor Ivan Bračko.

d Velik shod priredi demokratska zajednica v nedeljo dopoldne v Mariboru (Nar. dem.) in pop. v Ptuj. Poročajo poslanci o položaju.

d Židovski študentje na zagrebški univerzi. Na zagrebški univerzi se vpisuje nebroj židovskih visokošolcev iz Madžarske. Zagrebški akademiki jih menda ne bodo preveč veselili.

d Kongres v Zagrebu je odgoden na poznejši čas. S tem je dana prilika, da se celokupna slovenska akad. omladina na predsestankih v vseh nesporno skupnih točkah poedinah struj zedinila in nastopi na kongresu kot en moč. Jugoslovanska omladina ne bo več mirno gledala, ako vladno krizo ne reši tudi Jovanović z uradniškim kabineto; z sedanjimi narodnimi predstavniki se sploh ne računa več. Pač žalostno, da mora mladina obsojati svoje očete!

d Dijaški transport v Brno odide iz Ljubljane 20. t. m. ob 10 uri zjutraj z vlakom šte. 870. Prihod v Celje ob 15.30, odhod ob 15.52. Prihod v Maribor ob 20.06, odhod ob 21. uri. — Potujemo na lastno zahtevo v tovarnih vozovih, ker le na ta način odpade neugodno prestopanje na Dunaju. Toliko v vednost, da se ne bode zopet po krivici obsojalo uprave juž. žel. ki gre visokošolcem v vsakem oziru na roko. Na nadaljne prijave za transport se ne more ozirati.

d Kranjski akademiki so podarili ADJT. v Ljubljani, K 500.—, kot polovico čistega dobička prireditve v Kranju, z dne 28. IX. V tuji odhajajočim tovarišem najskrenejša zahvala in mnogo sreče. — Odbor ADJT.

d Akad. društvo jugosl. tehn. se zahvaljuje iskreno vsem cenjenim damam in gospodom, ki so toliko pripomogli k krasnemu uspehu društvene prireditve dne 28. p. m.

d Pomanjkanje papirnatega denarja postaja čedalje večje, ker ga nerazodni ljudje zadržujejo doma. Papirnat denar ne bo pridobil na vrednosti, pač pa se bo kmalu zamenjal za novega jugoslovanskega. Shranjevanje papirnatega denarja doma je nevarno, ker se lahko ukrade ali poškoduje. Denar v denarne zavode, kjer je varno in dobičkanosno naložen!

d Priporočamo jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani, Marjin trg 8 in Wolfova ulica 1 vsem, ker je pristen domač denarni zavod. Stoji neposredno pod državnim nadzorstvom. Hranilne vloge in vloge na tekoči račun obrestuje po 4% ter daje pojasnila proti primerni varnosti pod ugodnimi pogoji. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice.

d Žigovanje bankovcev. Z Goranjskega nam poročajo, da se je opazilo v prometu že več in tudi visok h bankovcev, žigovanih od nekaterih poštah uradov s starimi avstr. žigi, katere so svoj čas ti uradi rabili za žigovanje menic. Ker je obče znano, da so v dotičnih krajih izvršila žigovanja županstva in nimajo poštne uradi do tega poslovanja pravice, je upravičena domneva, da gre tu za nedopustno, državi škodujoče dejanje. Brezdomno prihajajo nežigovani bankovci iz Nemške Avstrije za utohapljenno blago, saj tihotapstvo tu naravnost cvete. Poštna uprava naj karsa vse tovrstne žige; finančna oblast naj pa vpelje najstrožjo preiskavo, zamenja s takimi žigi krožeče bankovce sedanjim imeteljem, ako so nesumljivi, in zahteva od prizadetih poštah uslužbenec (uslužbenk) popolno povrnitev skozi te manipulacije državi prizadete škode.

d Razpis mesta zadružnega nadzornika. Opozorjamo na razpis mesta zadružnega nadzornika pri deželni vladi na oddelku za trgovino in obrt. Razpis je objavljen v uradnem listu, št. 154 dne 1. oktobra 1919, z natančnejšim pojasnilom.

d Zahteve tiskarskega, knjigoveškega, kartonažnega ter pomožnega osebja. Lastnikom tiskarn, litografij in knjigovoznic ter kartonažnih tovarn v Sloveniji je izročilo osebje spomenico, v kateri zahteva: 1. povišanje plač in sicer klasificiranemu osebju za 150 do 200 kron, pomožnemu osebju za 100 kron in vajencem za 50 kron na teden in osebo; 2. zvišanje doklad za nočno delo; 3. pogajanja o obnovi tarifne pogodbe, ki poteče koncem t. l., se morajo začeti sredi novembra in končati do 31. decembra 1919; ustanovi naj se paritetna komisija, sestojeca iz petih članov delodajalcev in petih članov pomočništva, ki naj skrbi za redno temu času primerno regulacijo plač. — Pogajanja o teh zahtevah morajo biti končana v soboto, 11. t. m. upoldne. — Iz krogov delavstva smo o tem še prejeli: V ponedeljek, dne 6. t. m. so grafični uslužbeni in knjigovezi predložili organizacijam lastnikov tiskarn in knjigoveški zadrugi svoje zahteve po povišanju plač. V tem gibanju je združeno vse delavstvo v tiskarnah in knjigovoznicah. Delavstvo zahteva, da se plače zenačijo s plačami tiskarskih in knjigoveških uslužbenec v Zagrebu, Sarajevu in hrvatskih provincijalnih mestih. Zvišanje plač se zahteva že to soboto. Delodajalci do danes še niso odgovorili. Delavstvo zahteva, da se morajo rešiti vse zahteve solidarno, nedeljeno, sicer bo delavstvo nastopilo solidarno brez razlike — kvalificirano in nekvalificirano. Vsega v tem gibanju prizadeta delavstva je približno 1000 oseb.

d Čevljarški pomočniki v Ljubljani so stopili dne 9. oktobra v stavko. Naj noben pomočnik ta čas ne išče dela v Ljubljani.

d Povsod izvoznice. Makedonci se pritožujejo, da se je iz njihovih krajev izvozilo mnogo živine v Solun in na Madžarsko. „Do 1. okt.“, poroča beograjska „Politika“, je redne izvoznice dajalo ministrstvo za prehrano in obnovo. V manipulacijo z izvoznici pa se je vmešavalo tudi ministrstvo za zdravstvo. Dostoj so se z izvoznici bavila kar štiri ministristva: trgovsko, prehranjevalno, zdravstveno in socialno. — Vidimo, da so v Beogradu res vsa ministristva „za vse“.

Prometni shod v Bohinjski Bistrici.

Ta shod, ki se je vršil pred kratkem ob obilni udeležbi bohinjskih hotelirjev in hotelirk, pomeni prvi korak, da se probudi zopet Bohinj.

Predsedstvo vodi hotelir g. Doktorič. Zborovanje otvoril g. Afonž Mencinger, ki v svojem poročilu povdarja, da je treba ceste do Savice in do izvira Bistrice, da je dopolniti markacije, da se ima ustanoviti avtomobilna zveza Bistrica-Sv. Janez-Zla-

torog in na jezeru urediti plovo z motornim čolnom. Graja, da vodovod v Bistrici in električna razsvetljava neizodostno funkcionirata. Priporočaj, naj se napravi ob Bohinjskem jezeru sprehajališča in parke, ter večje kopališče in da se preselbi za Bistrico in Bohinjsko jezero nujno potrebni regulacijski načrt. Zimski šport bode treba že to zimo oživotvoriti. Zastopnik Jugosl. generalnega komisarijata za tujski promet in turizmo v Ljubljani g. dr. Krisper izjavlja, da se mora Bohinj, ki je vsled vojke hudo trpel, na vsak način probuditi in vporabiti vse sile, da se tujski promet vsestransko povzdigne. V ta namen bode pa treba, da se bohinjski interesi ravna po zgledu podjelnih Blejcev, ter sami poprimejo inicijativo. Pri deželni vladi se predsednik g. dr. Brejc in podpredsednik g. dr. Žerjav živo zanimata za tujski promet in ni dvoma, da bode tudi bohinjski promet na teh mestih našel polno razumevanje. Poverjeništvu za javna dela je našo prometno organizacijo vsestransko podpiralo, držeč se načel previdnosti in solidnosti, kar je tudi pri tujem prometu neobhodno potrebno.

G. dr. Krisper pozdravlja s posebnim zadoščenjem oskrbnika gozdarskega ravnateljstva g. Levičnika, povdarjajoč, da so se razmere sedaj izdatno spremenile. V prejšnjih časih je gozdarsko ravnateljstvo s hotelom „Sv. Janez“ bilo največja ovira za razvoj tujkega prometa v Bohinju. Neštete so bile zapreke, ki so se nam na tem mestu stavile, slovensko ime se je v hotelu Sv. Janeza nešteto žalilo, vsega tega ne bomo pozabili nikdar. Tem razmeram je enkrat za vselej konec in se ne bodo nikoli več povratile.

Blejsko prometno društvo sta zastopala g. Ivan Kenda in g. Ivan Rus, ki sta se tudi udeležila živahne debate.

Izvolili so se v odbor Prometnega društva sledeči gospodje: predsednik Gašpar Arh, tajnik Franc Ravnek, blagajnik Budkovič, odborniki: župnik Žan, hotelirji Mencinger, Tritenwein Rodnik, Jos. Levičnik.

Boj za sevniško tovarno.

Kakor smo slovenski javnosti že sporočili, se za tovarno kopit Bröder Winkle v Sevnici, ki se bo likvidirala, poteguje na eni strani tamkajšnja gošpodarska zadruga, na drugi pa Jadranska banka. Pri poslednji bosta udeležena tudi brata Winkle s 40% kapitalom in sicer bosta imela glavne vaje v rokah, ker jih Jadranska banka namerava nastaviti za ravnatelje. Ta dva Nemca sta bavarska državljana in sta bila steber nemštva v Sevnici. Sistematično sta kolonizirala in germanizirala čisto slovensko Sevnico in ostalo Posavje. Ustanovila sta skoraj na lastno pest in stroške »Schulverein« in »St. Marko« ter z vsemi sredstvi pritiskala na stariše, naj pošljejo otroke v nemško šolo. Nesramno sta tudi izkoriščala našega delavca, ki je moral pred vojno dnevno 10, 12 in več ur delati za ubogih 80 vin. do K 150. Pred vojno sta bila največja sovražnika vsemu, kar je bilo slovenskega, a med vojno sta naše ljudi, podpirana po tedanjem režimu brezvestno blatila, poštene Slovence denuncirala, ter tako tirala v propast cele družine. Zasledovala sta vsakega, ki se je potegoval za naše ujedinjenje, ter vse po vrsti tajno ovajala. Z našimi delavci sta ravnala kot s surovim materijalom; dejansko sta jih pretepala, izživala in zasmehovala. Kdor jih ni ubogal, ali jim ni prijal, je moral takoj na fronto. Ni potem čuda, da se naše sevniško delavstvo in ostalo občinstvo razburja, ko čuje, da prideta ta dva gospoda zopet na površje. Kakor smo izvedeli, je ponudbo Jadranske banke priporočila celo naša vlada, predvsem poverjeništvu za trgovino in obrt. Namesto, da bi se potegovala za ponudbo gošpodarske zadruge, ker bi s tem tovarna res prišla v roke ljudstva, pa podpira velekapitalistično podjetje, ki operira z nemškim kapitalom. Namesto, da bi se iznebili nemškega kapitala, tam

kjer je mogoče — in v tem slučaju je to mogoče — pa Nemce naravnost vabimo v svojo sredo in se podajamo v njihovo odvisnost. In tako postopanje naj bi bilo narodno! Opozorjamo našo vladu, naj stvar temeljito premisli, predno kaj ukrene, ker posledice za njo ne bodo prijetne. Delavci v Sevnici so sklenili, da Winklerja ne marajo in se bodo proti njemu branili z vsemi sredstvi. Še je čas, da vlada teške posledice, ki bi nastale, prepreči. Videli bomo, ali se bo postavila na stran velekapitalistov in Nemcev, ali na stran našega ljudstva.

Ljubljanske vesti.

d Seja umetniške komisije „Narodne galerije“ v svrhu nakupa Tratinkeve slike za Nar. galerijo se vrši v soboto 11. t. m. ob pol. 4 pop. na stanovanju g. F. Tratinke, Usnjarska ulica 2/I. K seji se vabijo poleg umetniške komisije tudi člani odbora.

d Voja blagajna za Slovenijo v Ljubljani, Cigaletova ulica, šte. 2. (justična palača), posluje od sedaj naprej samo vsak torek, četrtek in soboto od 9. do pol 12. ure, nakar se posebno vse civilne urade in osebe, ki imajo dvigati zneske iz te blagajne, izrecno opozarja.

d Promenadni koncert muzike Dravske divizije pri ugodnem vremenu v nedeljo, dne 12. t. m. ob pol 12. uri v Zvezdi.

d Novoosnovana organizacija slovenskih invalidov sporoča, da se bo v kratkem obrnila do ljubljanske in okoliške javnosti s prošnjo za materijelno podporo, ki naj omogoči temu človekoljubnemu društvu plodno delovanje. Ko pride društvo iz začetnih težkoč, javnosti ne bo več nadlegovalo.

d Društvo drž. rač. uradnikov za Slovenijo vabi svoje člane, njih svojce in prijatelje, na svoj prvi družabni večer, ki ga priredi danes, dne 11. t. m. ob 20. uri v salonu »pri Mraku« na Rimski cesti. Pridite polnoštevilno.

d Siromašni begunec - invalid je zgubil listnico z nekaj denarja in svojimi listinami. Pošten najditelj je naprošen, da najdeno prinese na upravo tega lista proti nagradi.

d V ravnanje. Poročajo nam: Tvrška Alfonz Breznik na Kongresnem trgu se nahaja še vedno na »avstrijskem jugu«. Kdor ne verjame, naj se prepriča na tozadevnih plakatih na omenjeni trgovini. — Pri Schwentnerju stane pet peres 150 K, pri Bonaču boljše vrste samo 1 K. — Pri Vojnoviču stane pet vžigalnih komadov 5 K. — Treba še sobotnih shodov!!

d Zgubila se je 9. t. m. ob 7. uri zvečer črna listnica s srednjo vsoto denarja, vojaško legitimacijo, orožnim listom in lovsko karto, poleg gostilne pri »Figovcu«, ali pa v vozu, ki pelje proti St. Vidu. Pošten najditelj se prosi, naj vrne vsaj važne listine na naslov, ki se nahaja v listnici. Denar si lahko obdrži.

Izkaznice za premog.

Na podstavi § 19 ukaza deželnega predsednika za Kranjsko z dne 9. oktobra 1917, št. 28.915 o uporabi premoga in diuzega kuriva, odreja mestni magistrat sledeče:

1) Pravico do premogovnih izkaznic ima vsaka v krušnih okrajih mestne aprovizacije stanujoča stranka, katere zaloga ne znaša več kot 1000 kg premoga ali 5 kubičnih metrov drv.

2) Premožnejši sloji pa, ki si lahko kupijo drva, sploh ne dobe izkaznice za premog.

3) Izdajalo se bode dve vrsti izkaznic za premog in sicer:

a) ružave izkaznice za štedilnike in b) bele izkaznice za peči; več kakor jedno ružavo izkaznico za štedilnik in dve beli izkaznici za peči ne dobi nobena hišna stranka, četudi bi imela več kakor dve peči v svojem stanovanju. Pripadnikom hišne stranke pa se prištevajo tudi podnajemniki, ki stanujejo v istih prostorih skupno

s hišno stranko, ako nimajo lastnega gospodinjstva.

Podnajemnike z lastnim gospodarstvom se smatra za samostojne stranke.

4.) Obitalniki, zavodi, uradi itd. ne dobe teh izkaznic, temveč dobe na magistratu posebna nakazila za premog.

5.) Izkaznice za premog so neprerasljive listine.

Pri izselitvi morajo stranke oddati vse svoje izkaznice za premog bišnemu gospodarju, ki jih mora takoj vročiti stranki, ki se na novo naseli v izpraznjenem stanovanju.

6.) Na vsak odrezek izkaznice za premog odpadajočo množino premoga kakor tudi čas in način prodaje premoga določa in objavlja mestni magistrat.

7.) Za izgubljene ali uničene izkaznice za premog se ne izdaj novih.

8.) Prestopke tega razglasa bo kaznovalo politično okrajno oblastvo po § 18 gori navedenega ukaza z globo do 20.000 K ali z zaporom do 6 mesecev, ako ni prestopok po obstoječih kazenskih zakonih strožje kaznovali.

Ta razglas je veljaven z dnem krajevno običajne razglasitve.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Tedenski repertoar:

Opera.

- 11. oktobra, sobota, »Manon« za E-abon.
- 12. okt., nedelja, »Dijak prosjak«, izven abon.
- 13. okt., ponedeljek, zaprto.
- 14. okt., torek, »Manon« za A-abon.
- 15. okt., sreda, »Dijak prosjak« za C-abon.
- 16. okt., četrtek, »Postiljon iz Longjumeau« za E-abon.
- 17. okt., petek, »H. finanove pripovedke« za B-abon.
- 18. okt., sobota, »Dijak prosjak« za D-abon.
- 19. okt., nedelja, »Pikova dama«, izven abon.
- 20. okt., ponedeljek, zaprto.

Drama.

- 11. okt., sobota, »Tat« za E-abon.
- 12. okt., nedelja, ob 3. uri pop. »Favn«, izven abon., zvečer delavska predstava »Dnevi našega življenja«, izven abon.
- 13. okt., ponedeljek, »Siriček Vanja« za A-abon.
- 14. okt., torek, zaprto.
- 15. okt., sreda, »Kasija«, izven abon.
- 16. okt., četrtek, popoldan »Favn« dijaska predstava, izven abon., zvečer zaprto.
- 17. okt., petek, »Kasija«, D-abon.
- 18. okt., sobota, »Tat« za C-abon.
- 19. okt., nedelja, popoldne, »Sne-gulčica in škrtje«, izven abon., zvečer »Siriček Vanja«, delavska predstava izven abon.

Premijera novitete „Kasija“. Izvirne slovenske drame v treh dejanjih Stanka Majcena se ne bo vršila v torek 14. t. m., kot je bilo pomotoma včeraj objavljeno, temveč v sredo dne 15. t. m.

k Dijak prosjak. Če po resnih opernih predstavah hoče gledališko vodstvo ustreči tudi onemu delu občinstva, ki išče v gledališču le zabavo, mu ne zamerim, da uprizaro eno ali drugo opereto, tembolj če datira iz Suppejevega, Milickerjevega ali Straussovega časa. Želim le, da nam vodstvo priznane s fabrikati poznejših dunajskih operetnih kompozitorjev, ker smo lahko veseli, da občinstvo pridno poseja opere in mu ni treba kvariti okusa z operetnim šundom. Predstava me je zanimala največ radi tega, ker so bili vsi sodelujoči s kapelnikom vred domačini. Opereto je na novo uprizoril in režiral g. Povh, pri diligentskem pulu je prvič slišal novo angažirani kapelnik Unger, rodом Slovenec. Glavno vlogo je pel in igral g. Kovač, ki mu rad priznam, da se za vsako vlogo resno in vestno potrudil. Poleg njega so bili za okvir operete vsi drugi sodelujoči prav dobri, nekateri celo iz-

vrstni. Da je bil g. Povh v elementu in da je dosegel s svojimi deloma do-brimi, deloma hudo šepavimi dovtipi cele salve smeha in še posebej gromovite aplavze dijaškega stojišča, se razume samoočebni. Zbor je živo in igral in pel, da le ne bi bil tolikrat hudo skregan z orkestrom, ki je svoje otročje lahko nalogo vršil slajno po domače. Poljski ples „Mazur“ v 3. dejanju sta izvajala plesni mojster g. Pohan in prva baletka Maša Svoboda v prvem zadovoljivo, le finale ni harmoniral z orkestrom, zaradi česar je tudi izostal sicer zaslužen aplavz.

Pokrajinske vesti.

p V Murski Soboti, glavnem mestu Prekmurja, otvoril 19. t. m. Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani podružnico. Prekmurje je bogata, rodovitna dežela, ki se bo gospodarsko razvila. Pozdravljamo torej, da otvori v središču Prekmurja slovenski denarni zavod svojo podružnico. Slovenska trgovina in obrt se bosta le tedaj krepko razvila, če bosta imela zaslombo v slovenskih denarnih zavodih, kajti dosedanj denarni zavodi v Prekmurju so podružnice po večini čifutskih budimpeštanskih bank, ki so podpirale te žide in madžarone. Slovenski kmetje in obrtniki pa so jim bili izročeni na milost in nemilost. To bo odslej drugače. — Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani si pridobi za našo narodno gospodarstvo velike zasluge s tem, da otvori podružnico v Murski Soboti.

p Brežice ob Savi. Odkar je v Ljubljani zmanjkalo moke, je tudi pri nas izginila kakor kafa. V tem oziru smo sedaj še na slabšem, kakor pred vojno, ker ni več nobene aprovizacije. Zato je skrajni čas, da poseže glavarstvo po velikih zalozah moke, ki jo imajo v skladiščih trgovci. Tudi v gostilnah so cene škandalozno visoke. Guljaš iz 3 cm³ mesa stane 6 K, 1 kg mesa pa stane 10 K. Pred kratkim sem plačal v neki gostilni v Vidmu ob Savi za krožnik juhe 1 K, za porčijo telečje pečenke 10 K in za nekorojavu brozgo, pivo imenovano, 2 K. In vendar je telečina le po 12 K kg! Zakaj se za tako navijanje cen nihče ne briga? Ali obstojajo uradi v Sloveniji zato, da se ob njih malobrižnosti redijo špekulanti?

p Od Sv. Barbare v Halozah nam na našo notico v Jugoslaviji s 5. t. m. z druge strani poročajo, da se dela z očitki napadenim gospodom krivica. Ne moremo kontrolirati, ali in v koliko so očitki opravičeni, zato prosimo ponovno vse naše dopisnike, da osebne napade kolikor mogoče omeje in poročajo vedno samo golo resnico.

p Borovlje. Ko sem prišel pred dnevi semkaj, sem hotel poljskati grobove padlega junaka poročnika Strnika in dveh njegovih tovarišev. A iskral sem jih zaman. Še le naka stara ženica, ki je bila slučajno tam poleg ml. jih je pokazala. Oatmel sem in se skoraj razjokal. Trije grčki v naglici nametani, poraženi s travo, brez spomenika, brez najskromnejšega znamenja ljubezni. Junaki-Sekoli so položili svoje življenje na altar domovine ne-hvaležna domovina pa jim plačuje s prezirom in pozabljenjem. Ni jim bilo usojeno, da bi uživali sadove svojega dela, a vsaj to zadoščenje bi zaslužili, da bi jim pokazali svojo hvaležnost, čeprav na še jako skromen način. Sramota naši zanikrosti, čast in slava vam, junaki!

p Iz Borovlj. V nedeljo 12. oktobra t. l. vrši so v prostorih gostilne »Just« koncert s sodelovanjem pevskega društva »Ljubljanski zvon« (oktet) v dobrodelne namene. Početek tečno ob 8 uri zvečer.

p Hodiše ob Vrbskem jezeru. Navdušeni mladeniči in mladenke občine Hodiše ob Vrbskem jezeru so si postavili nalogo, da hočejo poznejšim rodovom zapustiti zgodovinski spomenik osvobođenja Koroške s tem, da postavijo v občini lastni društveni dom, kjer se bo vzgajal duh in telo.

Spomenik pa mora biti vreden osvobođenja. Zato prispevajo vsi jugoslovani brez razlike! Tudi najmanjši dar bo dobrodošel kamen novi zgradbi. Naj vidi obudena Koroška, da je Jugoslavija velika. Društva! Vaša dolžnost je, da zbirate prostovoljne darove in jih pošiljate na »Izobraževalno društvo Zvezda«, Hodiše pri Vrbskem jezeru.

p Mojstranski odsek Sokola Jesenice priredi v nedeljo dne 12. t. m. ob pol 15 uri javno telovadbo v Mojstrani, na prostoru pred hotelom »Triglav«. Po telovadbi zabavni večer v »Triglavu«. V slučaju neugodnega vremena se preloži javna telovadba na prih. nedeljo, t. j. 19. tm.

p Mojstrana. Tukaj je služboval pred in med celo vojno orožniški stražmojster J. mož žalostnega spomina. Kako je preganjal na vse mogoče načine narodno-zavedne Slovence in Slovenke, bi se dale popisati cele knjige. Želel je čimveč žrtve, da bi si stekel več slave in zaslug za sebe, trohneli Avstriji pa gotovejše zmago; vse zavedno je bilo pri njemu »srbofil«, ki je Srbe in Srbijo tako črnil, nosil sedaj srbsko uniformo! Nahaja se še vedno kot orožnik v jugoslovanski službi; neverjetno pa resnično! Jugoslavija ga namerava sedaj za vsa njegova dejanja še nagraditi s pokojnino, mesto da bi mu naložila zaslužno kazen.

p Iz Kostanjevice. Ne najdeš ga zlepa kraja na Dolenjskem, kjer bi se »Svabi« mogli in smeli toliko šopiriti, ko v Kostanjevici. Zatočišče vse te gospode je gostilna S. Mesto, da bi ignorirali te ljudi, se jim gotove osebe še klanjajo. Kostanjeviški »Nemci« ste smešni. Spametujte se vendar — dobri časi so vam odzvonili — pa bodite tepo Gači in ne Gatschi. Saj vemo, da ste z »Žage« doma. Vedite tudi, da vam je slovenski in hrvaški krajar in goldinar zgradil hiše — in da vam jih nemški »sold« ne bo mogel vzdržati pokonci. Nismo še pozabili, kako sirovo ste nas med vojno gonili iz svoje trgovine. Danes bi nas radi že notri zvali, da vas ni sram. Bodite brez skibi, mi vam v vašem lokalu, ne bomo delali napotja.

p Telovadno društvo „Sokol“ v Medvodah ima svojo redno telovadbo v ponedeljkih, središčih in petkih ob pol 9 uri zvečer za člane. Redna telovadba naraščaja je v sredo in petek; ob pol 5 uri pop. za deklice, ob pol 6 uri za dečke.

Milijonar Majdič v Celju obsojen zaradi zadrževanja moke in navijanja cen.

Kakor znano, so dobila te dni politična okrajna glavarstva od odseka za prehrano deželne vlade za Slovenijo nalog, da nastopijo z vso strogoštvom proti brezvestnežem, ki zadržujejo moko v špekulativne namene, jim zaplenijo zaloge in jih povrh tudi sicer kaznujejo.

Istočasno kot v Ljubljani je zmanjkalo moke tudi v Celju, — akoravno je v prvi polovici septembra kazalo, da je moke v izobilju. — Saj je prišla letina komaj pod streho! 24/9. se je pa obrnila neka celjska pekarna v svoji zadregi na veleindustrijalca — paromlinarja Petra Majdiča s prošnjo, naj ji odkaže par vreč, ker bi sicer drugi dan ne mogla ustreči občinstvu s kruhom. Peter Majdič je pa odvrnil, da so mu žal pošle skorodane vse zaloge. — Ker se je izvedelo, da je dal Peter Majdič tudi v svoji trgovini tajno naročilo, da nobena stranka ne sme dobiti čez 10 kg. peki pa sploh nobene moke, se je zadeva javila ravno tako tajno državnim policiji. — Odposlanstvo policije se je zgledalo nepričakovano pri g. Petru Majdiču in ga vprašalo po stanju zalog. — Majdič je veliko-dušno priznal 490 vreč po 70 kg. — Ker se je zdelo to neverjetno, se je izvršila preiskava zalog. In sedaj čujte: Majdič je imel v zalogi nič manj kot 1700 vreč moke v skupni teži nekaj nad

127.000 kg. torej okoli 12 celih vagonov moke, s katero je špekuliral na zvišanje cen! Tako delajo z našim vsakdanjim kruhom brezvestneži, ki ga niso pridela!i, pač pa ga hoteli odtegniti lačnim žledcem, med tem ga pa temeljito podražiti. — Ko je nastala prva balkanska vojna proti Turčiji, je dala takratna bolgarska vlada, ki je šla roko v roki s Srbijo in Črnogoro, javno pobesiti sofijske peke, ki so skušali izrabiti položaj in zvišati cene mlijskim izdelkom, zlasti kruhu. — In pri nas? — Do danes še ni imel nihče poguma, da bi konstatiral javno, kaj dela večkratni milijonar — velerodni gospod Peter Majdič! Pisalo se je le o skrivnostnih 12 ali 14 vagonih zadržane moke — nato pa mirna Bosna!

Sedaj pa je dohitela Petra Majdiča tudi sodba okrajnega glavarstva v Celju: Majdič se obsodi zaradi zadrževanja moke na 20.000 K denarne globe, obenem se mu pa zapleni vseh 12 vagonov moke — brez odškodnine.

Občinstvo je pa mnenja, da bi bila sodba popolna, če bi kaznovala Petra Majdiča še s šestmesečnim zaporom, poostrenim s trdim ležiščem in temnico in mu odtegnila — vsakdanji kruh!

Zadnje vesti.

Izvirna telefonska in brzojavna poročila „Jugoslaviji“

Kinematografski štrajk.

Zagreb, 10. oktobra. Danes so začeli stavkati nastavljenici zagrebških kinematografov, ker je zveza kinematografskih podjetnikov odklonila njihove zahteve po povišanju plač. (Vendar enkrat en štrajk, ki javnosti ne bo škodoval! Op. ur.)

Poljako-jugoslovanski klub.

Zagreb, 10. oktobra. Na povabilo poljskega konzulata v Zagrebu Karchesya se je vršilo danes posvetovanje zastopnikov hrvatskih kulturnih društev o ustanovitvi poljsko-jugoslovanskega kluba. Klub bo deloval za zblizanje Poljakov in Jugoslovancev.

Vesti Ljubljanskega dopisnega urada.

Mornarska stavka v Ameriki.

Pariz, 10. oktobra. „Daily Mail“ poroča: V new-yorški luki počiva ves promet. Stavkajoči nameravajo onemogočiti vso paroplovno službo čez Atlantski ocean. Stavko nameravajo doseči višje mezde. Stavka je izbruhnila proti volji vodstva strokovnih organizacij.

Francoski senat se boji Nemčije.

Ldu. Pariz, 10. okt. Na včerajšnji seji senata je poročevalec Leon Curgeols otvoril debato o versailleski mirovni pogodbi. Po njegovih izjavah bi mirovna pogodba morala zahtevati, da se nemškimi državljanom naloži težje davčno breme kakor ententnim državljanom. Francija ostane z dolgovi obremenjena, Nemčija pa ostane še vedno nevarna sila. Vsaj Prusko bi bilo treba potisniti v ozadje in rešiti ostale nemške države pruskim verig. Ko je poročevalec izrazil bojazen, da se razorožitev Nemčije ne bo izvedla, je Clemenceau vzkliknil: „Pomirite se glede tega! 100 francoskih častnikov je v Berlinu, da razorožitev nadzorujejo.“ — Senat je sklenil objaviti Bourgeoisov govor. Lamartelle je izvajal v svojem govoru, da je Nemčija kljub naporom zavez-nikov izšla iz vojne enotnejša in bolj pruska, kot je bila kdaj poprej.

D'Annunzio odide prostovoljno?

Pariz, 10. okt. »Chicago Tribune« poroča z Reke: Tukaj se širi govorica, da se je d'Annunzio dogovoril z vojvodom d'Aosta, da bo zapustil s svojimi četami Reko in da bodo mesto zasedle italijanske čete. Dopisnik naglašja, da bi bila večina prebivalstva zelo zadovoljna z d'Annunziovim odhodom. Odkar je on dospel na Reko je draginja zelo narasla. Dostavno se blokada ne izvršuje z vso strogoštvom, je vendarle dovolj učinkovita.

Kulturni pregled.

k „Jugoslavenska Njiva“ št. 40 ima vsebino: Juraj Demetrovič: U znaku kaosa. — Dr. Dragutin Prohaska: Masarykova akademija rada. — Dr. Ljudevit Auer: O braku. — Dr. Ivan Keatčanek: Sloboda i kazna slobode. — S m o t r a: Politika; Socialni život; Prosvjeta; Muzika. — L i s t a k: Lujo vitez Lavrč: U spomen poginulom drugu.

K našemu programu. Poročilo o glavnem strankinem zborovanju JDS 1. 1919. Založilo Tajništvo JDS v Ljubljani. 74 strani. Cena 3 K. Brošura, ki je pravkar izšla prinaša glavne govore z letošnjega zborovanja Jugoslavanske demokratske stranke 5. in 6. julija. V teh govorih so zavzeli posamezni govorniki stališče stranke do najaktualnejših vprašanj kakor, edinstvenosti države, agrarne reforme, valute, carine, prosvete itd. Knjižica je zlasti važna za vse politične govornike in agitatorje, ker črpajo lahko iz nje dovolj snovi za politično delo po deželi. Brošura se dobi po vseh krajevnih organizacijah JDS in po knjižarnah.

k „Trgovinski List“. Prejeli smo peto številko zagrebskega „Trgovinskega Lista“, ki prinaša več jako zanimivih člankov in informacij iz našega gospodarstva itd. Cena 1 štev. je 1-50 K. Naroča se pri upravi „Trgov. Lista“: Zagreb, Mažuraničev trg 27.

Darovi.

Za Cankarjev spomenik na Vrhniki so darovali: Ivan Hribar, poslanik v Pragi K 100 — Ivan Majaron, K 100 — Anton Kobl, K 100 — Andrej Peteln, K 50. — Pavla Suhadolnik, K 40. — Ivan Drašter, K 30. — Helena Švigelj, Anton Drašter, Ivan Furlan, Ivana Mavec, Ivan Petrič, vsi po K 20 — vsi iz Borovnice, dalje je poslalo več darovalcev iz Krškega skupno K 186 in iz Podbrezja na Gorenjskem K 83. — Imena zadnjih radi pomanjkanja prostora ni mogoče navesti. Vsem darovalcem iskrena hvala z željo, da bi našli mnogo posnemalcev.

Gospodarstvo.

g Tovarna tkanin v Varaždinu Po vesteh trg. obrt. komore v Zagrebu se bo ustanovila v Varaždinu tovarna tkanin za moške in ženske obleke, ob enem s predilnico in oddelkom za barvanje. Tovarna se osnuje na delnice, a glavniča je češka in hrvatska.

g Ponudba za razne kemika lije. Trvdkam, ki se zanimajo za nakup boraksa, borske kisline, bichromat-natrija, bichromat-kalija, krom-ga luna, kvebraho-ekstrakta, je v pisarni trgovske in obitniške zbornice v Ljubljani na vpogled tozadevna ponudba neke inozemske tvrdke.

g Prodaja pirita (žveplenega kršca). Dne 20. oktobra t. l. se bo prodala v Beogradu vsa množina žveplenega kršca, ki ga ima direkcija plena v Beogradu na razpolago. Natančnejše informacije bo dobili pri omenjeni direkciji.

Pevci in pevska društva — pozor!

MALA PESMARICA

(žepna izdaja 11 x 15 cm)

Št. 1. Davorin Jenko: Što čutiš, Srbije tužni? Moški zbor

1. II. Ten.

Što ču - tiš, ču - tiš,

1. II. Bas.

Što ču - tiš,

Št. 2. Ivan pl. Zajc: Zrinjsko-Frankopanka. Moški zbor

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izv. 10 K. — Dobiva se v Zvezni knjižarni, Ljubljana, Marijin trg 8.

g O čekovnem prometu. Rizen blagajniških in imenskih čekov imamo tudi skupne čeke. Ta vrsta čekov je pri nas še malo znana, dasi se v navadnem prometu lahko zelo pogosto rabijo. Do sedaj so se jih posluževali navadno le uradi. Urad je moral n. pr. izplačati prvega svojim dvajsetim ali tridesetim uslužbencem mesečno plačo. Namesto, da bi izgubil en uradnik cel dan stem, da bi hodil od uslužbenca do uslužbenca in jim razdeljeval plačo, napiše urad jeden sam ček za vsoto, ki je tako velika kakor plače vseh uslužbencev pri tem uradu skupaj. Čeku priloži seznam, v katerem so navedeni posamezni uslužbenci po imenu in bivališču in koliko plače prejme vsak izmed njih. Tiskovina za seznam se dobi pri ček. uradu. Vsota na tem seznamu je seveda jednaka vsoti, ki je navedena na čeku. Seznam mora biti ravno tako podpisan kakor ček. Dotični urad pošlje ček in seznam skupaj čekovnemu uradu in stem je izvršeno vse njegovo delo. Vse ostalo pa izvrši čekovni urad sam. Ta namreč odpiše vsoto, ki je navedena na čeku, od imovine dotičnega urada ter pošlje posameznim uslužbencem po poštne proste nakaznice zneske, kakor jih je navedel urad v seznamu. Do sedaj so se skupnih čekov posluževali skoro samo uradi. Ker pa pride vsak človek večkrat do tega, da mora na enkrat poslati petim, šestim ali še več osebam denar, je dobro, da se tudi občinstvo seznani s to vrsto čekov. Če uporablja skupne čeke, prihrani precej na času in na denarju. Tiskovine za seznane se dobe, kakor že povedano, vedno pri čekovnem uradu v Ljubljani.

g Prodaja lesa. Šumarska uprava v Ključu bo prodala dne 19. novembra t. l. ob 10 uri dopoldne potom javne ustmene oziroma pismene dražbe okoli 100 m³ češnjavega, okoli 50 m³ hrškovega in okoli 100 m³ lipovega lesa. Pismene ponudbe je poslati do 19. novembra t. l. do 10 ure dopoldne omenjeni upravi. Tozadevni razglas, ki vsebuje podrobne podatke, je interesantom v pisarni trgovske in obitniške zbornice na vpogled.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Modni salon

Stuchly-Maschke

LJUBLJANA

Židovska ulica 3. Dvorski trg 1.

Priporoča svojo veliko izbiro krasnih modelov, baržunastih velour, plišastih in filcastih klobukov kakor tudi iz kožuhovine za dame in deklice. Popravila točno in ceno. Žalni klobuki gotovi.

Proda se:

Kutinle 160 kilogramov proda šola v Rožku. Prvo vrstno blago. 1539

Proda se dobro seno, vezano, v vsaki množini, tudi celi vagoni po nižani cen. Gostilna Vodnik Sp. Šiška št. 89. 1542

Zelsov trieder (6 X) z usnjeno torbo, jako dobro ohranjen se proda. Cena 800 K. Ponudbe pod „Trieder“ na upravo lista. 1641

Pohištyo in sobna oprava je na prodaj dne 11. in 12. t m Salendrova ul. 4/l.

Dobro ohranjen moški šivalni stroj „Pfaff“ se ceno proda. Vprašanja na upravo lista pod „Pfaff“.

Priporočam najfiniješe športne sani iz jesenovega, kuhanega lesa, za 1, 2 ali 3 sedeže. Razpošiljam na drobno in debelo. Držola Anton, kolarski mojster, Karlovac, Hrvatska. 1546

Proda se več moške zim-ske obleke po zmerni ceni od 4—6 ure popoldan na Dunajski cesti št. 63. 1637

Bencinmotor 4 HP. se takoj proda. Pojasnila v anončni ekspediciji Al. Matellič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Kupi se: Kupi se dobro ohranjeno žensko sedlo. Ponudbe pod „Sedlo“ na upravo lista.

Kupim vilo ob Blejskem ali Vrbskem jezeru. Cena od 200 do 300.000 kron. Ponudbe na upravo lista pod št. 1533.

Kupim škarje večje vrste za rezanje železne ploščevine. Ivan Scharner, ključavničar, Zalec. 1518

Pišol, krompit in druge poljske pridelke, tudi bukov ogle, prazne vreče, kupuje in prodaja L. Rebolj, trgovec v Kranju.

Službe: Mlad trgovski pomočnik dobro izurjen v mešani stroki, želi premestiti službo. Najraje na deželo. Pod „trgovski sin“ na upravo lista. 1546

Natakarica išče primernege mesta v boljši restavraciji ali hotelu. Zmožna slovensčine in nemščine. Naslov v upravi lista. 1543

Sprejme se mizarški pomočnik za pohištyo, neoženjen, hrana in stanovanje v hiši. Gregor Plater, strojno mizarstvo, Borovlje. 1540

Iščem službe plačilnega natakarja najraje izven Ljubljane. Pismene ponudbe pod „Kavčija“ se prosi na upravo „Jugoslavije“. 1515

Pisarniška moč s prakso, samostojna, zmožna slovenske korespondence in knjigovodstva se sprejme v Ljubljani. Ponudbe pod „št. 1528“ na upravo lista.

Razno: Išče se skladišče v sredini mesta v najem. Ponudba pod „Skladišče“ na upravo lista. 1507

Na dobro hrano se sprejme gospodje. Naslov v upravi. 1538

Dopisovanja in ženitne ponudbe: Mlad 21 let star državni uradnik želi dopisovati z inteligentno ideal. gospodično, ponudbe pod šifro „Ideal“ na upravništvo „Jugoslavije“ 1544

GOSTILNA

all hiša z gostilno in vrtom v bližini Ljubljane all kje drugje v Sloveniji se takoj kupi. Pismene ponudbe pod „tako 1530“ na upravo lista.

Laneno olje

dobro vležano, pristno in firnež

se dobi pri tvrdki

IV. PREMIER

Ljubljana

Kolodvorska ulica 18.

Finl pisalni stroj

„Remington“

z nevidno pisavo, dva otročja vozička in dobro ohranjena kitara

je naprodaj.

Naslov pove upravništvo „Jugoslavije“

Franjo Paar, Varaždin, Brzojav Paar Varaždin Ustanovljeno god. 1912

Prvahrvaška trgovina panjev in čebelarških izdelkov.

Lastni izdelki umetnega satja.

Lasne mrežice

in kremo za zobe

kalodont

priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Vzorci

Manufakturnega blaga razpošilja vsakemu kateri iste takoj po izbori nazaj vrne. Prva gorenjska razpošiljalna IVAN SAVNIK, Kranj.

Vžigalniki

na bencin vsake vrste se dobljo v saki množini najceneje pri IVAN SAVNIK, Kranj.

Službo dobi takoj

knjigovodja in blagajnik

pri denarnem zavodu v provinci. Muzikalični imajo prednost. Pismene ponudbe pod „Knjigovodja“, Ljubljana, poštni predal št. 138.

Prodaj vilo

z 4 sobami in 2 kletmi z vrtom in njivo v Stožicah št. 62, pošta Ježica, iz proste roke. Šafar, posestnik v Stožicah.

Lesna trgovina.

Fr. Palman, Celje, kupuje drva, trda in mehka, lesne obrezline (Abfallholz), rezan, tesan in okrogel les. Tozadevne ponudbe z navedenjem cen, naj se vpošljejo direktno na tvrdko.

Trgovci na deželi!

Došla je velika množina barhenta, štofov, nogavic, rinčič za čevlje, gumbov itd., itd., itd.

FILIP PEČENKO, Ljubljana, Dunajska cesta 6.

„JTO“

antiseptična zobna pasta, krasno beli zobe, jim daje blesk, odstranjuje neprijeten duh iz ust, kon-servira in je higijenično prvovrsten izdelek.

Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in mod-nih trgovinah.

Proizvaja: Lekarna pri „Srebrnem Sokolu“ v Brežicah, Slovenija.

Čevlji tovarne

Peter Korina & Co

Tržič

Gorenjsko najfiniješe kakovosti dobe se v zalogi

Ljubljana Breg

Fizol

oves, rž, pšenico, krompir, prodaja na debelo po zelo ugodnih cenah. **tvrdka J. Kušlan, Kranj, Gor.**

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja **lekarna Trnkóczy v Ljubljani**, zraven rotovža.

Prva jugoslovanska tovarna

Čistilnega praha

nudi pomade bele — rdeče, prah v zavitkih, kakor tudi beli izvleček „Sidolin“ — tekočina v malih steklenicah — najboljši čistilo za vse kovine.

A. Račesich, nast. Kamnik, Prah se razpošilja tudi v celih vagonih.

VREČE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najboljše trg. cene

J. Kušlan, Kranj, (Gorenjsko).

Alfonz Breznik

učitelj „Glasbene Matice“ in pešni strok. dežel. sodišča Ljubljana, Kongresni trg št. 10 (nasproti munske cerkve) Največja in najsposobnejša tvrdka in izposojevalnica klavirjev, pianinov in harmonijev. Velikanska zaloga vseh glasbenih instrumentov strun in muzikalij. 167

Trgovci z manufakturo!

Ob prihodu v Ljubljano, ogledajte si trgovino

Svetozar Kosér,

Kolodvorska ul. 24 pri „Tišlerju“.

kjer dobite vedno fino in navadno moško suknjo, hlače, parbent, plavino, cešnje, moške in ženske nogavice, rute, robce, sukanec, klobuke itd. po najnižjih dnevnih cenah. Vsako drugo zaželeno blago preskrbim v 4 dneh.

Občinska hranilnica v Mariboru.

(prej Gemeinde Sparkasse)

župnijska ulica št. 2 (Pfarrhofgasse št. 2) v lastni hiši.

Stanje hranilnih vlog

K 42,442.640-26

Rezervni fondi . K 2,749.997-67

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun po najvišji točasnó običajni obrestni meri.

Hranilnica je pupilarno varna. Shramba za pupilske knjižice itd. Uradije vsak delavnik od 8. do 12. ure.

Dobri sodi

za vino ali mošt se od da o; za nje vzame tudi dober hrušev mošt. Ign. Paar, Jesenice, Gorenjsko.

Dr. Alojz Visenjak

odvetnik v Ptuj

je odprl svojo odvetniško pisarno v hiši gospoda dr. Stuhca v Ptuj.

Podpisani naznanjam cenjenemu občinstvu in okolici, da sem s 1. septembrom t. l. po nakupu prevzel

mlin poprej „Aumühle“ Rengo

Vodil bom mlin tudi nadalje kar najboljše mogoče. Posebno pozornost bom posvečal hitri in realni postrežbi odjemalcev.

S spoštovanjem

ORSSICH

BREG PRI PTUJU.

„CROATIA“

zavarovalna zadruga v Zagrebu

ustanovljena od mestne občine Zagreba leta 1884

sprejema

v elementarnem in življenjskem oddelku

vsakovrstna zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji in najmodernejšimi tarifi.

Zahtevajte prospekte

katera pošilja in daje vsa potrebna pismena in ustna pojasnila

Glavno zastopstvo za Slovenijo

Ljubljana, Stari trg števil. 11.

Sprejemamo sposobne putnike in zastopnike, k-terim se nudi prilika velikega zaslužka.

Sirite med narod

sledeče knjige in brošure:

1. Koroška. Spisal Carantanus. Pridejan je zemljevid v barvah Koroške. Cena 4 K.
2. Poglavlje o stari slovenski demokraciji. (Gospodstvo polje.) Spisal dr. Bogumil Vošnjak. Cena 2 K.
3. Naša Istra. Spisal Fran Erjavec. Cena 1 K.
4. Problemi malega naroda. Spisal Abditus. Cena 2 K.
5. Jugoslovanska žena za narodovo svobodo. Uredil Alre. Cena 2 K.

Slovenci, Slovenke! Zavedajmo se svojih pravic, spoznavajmo svojo domovino. Vsakdo naj se pouči o najbolj perečih naših vprašanjih. Naročite te knjige in brošure, širite jih med ljudstvom!

Dobivajo se v upravnistvu „Jugoslavije“ v Ljubljani in pri njenih podružnicah v Celju, Mariboru, Ptuj in Novem mestu ter v vseh knjigarnah.

Baterije zarnice vseh tipov elektrotehni predmeti

Gen. rep. za kraljestvo SHS

Janko Pogacar Ljubljana Mestni trg 25

WESTINGHOUSE

WATT

KREMENEZKY

METAX

EXPORT & IMPORT

ELEKTROTEHNIKA-TEHNIKA

Glavnica: 200,000.000 kron.

Rezerve okrog 150,000.000 kron.

Podružnica kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

Prešernova ulica 50 v lastnem poslopiju.

Prodaja in nakup vrednostnih papirjev; borzna naročila; sprejem in oskrba depotov z vestno revizijo žrebalnih efektov; samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim zaklepom strank; krediti in predujmi vsake vrste; inkaso in eskont-menic; nakazila in izplačila na vsa mesta tu- in inozemstva; potovalna kreditna pisma; sprejem denarnih vlog na knjižice in tekoči račun, itd.